

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/73/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125203200
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125203200.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Sylviou Szabadošovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. X.X.XXXX a mal. C. B., nar. XX.X.XXXX, obidvaja bytom D., E. XXX/X, t.č. umiestnených v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, B., v konaní zastúpených opatrovníkom D. D., pochádzajúcich z matky G. B., nar. X.X.XXXX, bytom D., E. XXX/X, a z otca C. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D., I. XXX/XX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny J., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. n a r i a d ť u j e nad mal. A. B., nar. X.X.XXXX a mal. C. B., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, B.,

II. u r č u j e rodičom, každému z nich povinnosť prispievať na výživu mal. A. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré budú poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny F., G., B., vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti,

III. u r č u j e rodičom, každému z nich povinnosť prispievať na výživu mal. C. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré budú poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny F., G., B., vždy do 25-tého dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti,

IV. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny J. svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.4.2025 žiadal, aby súd nariadil nad mal. A. B., nar. X.X.XXXX a mal. C. B., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, B.. Svoj návrh odôvodnil tým, že t.č. nie je v záujme maloletých detí návrat do prirodzeného prostredia z dôvodu ojedinelých návštev matky v centre a s tým spojené ochladenie citových väzieb maloletých detí na matku.

2. Matka sa nariadeného pojednávania nezúčastnila, hoci predvolanie jej bolo riadne doručené.

3. Otec nesúhlasil s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti.

4. Centrum pre deti a rodiny súhlasilo s nariadením ústavnej starostlivosti u maloletých detí

5. Opatrovník súhlasil s návrhom.

6. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, rodnými listami maloletých detí, správou ÚPSVaR J. o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch zo dňa 9.9.2025, správou CDR F., G. zo dňa 16.9.2025, obsahom spisov Okresného súdu Prešov 27P/133/2024 a 27P/185/2023, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Maloleté deti pochádzajú z družského pomeru svojich rodičov. Rodina je na ÚPSVaR J. evidovaná od A. XXXX z dôvodu narodenia mal. A., keďže matka bola v tom čase maloletou. Vo K. XXXX sa rodičom narodila mal. C.. Rodičia nevytvárali svojim deťom bezpečné prostredie, boli často pod vplyvom omamných látok a nezabezpečovali deťom potrebnú zdravotnú starostlivosť. Uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 27P/170/2023-11 zo dňa 17.7.2023 súd neodkladným opatrením nariadil odovzdať maloleté deti dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., G. s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.9.2023 a vykonateľnosť dňa 17.7.2023.

8. Maloleté deti boli prijaté do centra dňa 17.7.2023 a boli umiestnené do profesionálnej náhradnej rodiny. Deti boli v zanedbanom stave, vo vlasoch mali vši s mokvajúcimi chrasťami vo vlasovej časti hlavy a boli zahlienené. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/185/2023-27 zo dňa 7.11.2023 súd uložil maloletým deťom A. a C. a ich rodičom výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine na úpravu rodinných a sociálnych pomerov a maloletým deťom pobyt v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, najdlhšie na 6 mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 12.12.2023.

9. Keďže uložené výchovné opatrenie končilo dňa 12.6.2024 a sociálne i bytové podmienky rodiny sa nestabilizovali, súd uznesením č.k. 27P/133/2024-9 zo dňa 28.5.2024 neodkladným opatrením zveril maloleté deti opäť dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., G. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 27P/133/2024-33 zo dňa 10.10.2024 súd uložil mal. A. a mal. C. pobytové výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine na zabezpečenie odbornej pomoci maloletým deťom v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, B. a ich rodičom na úpravu rodinných a sociálnych pomerov najdlhšie na 6 mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.11.2024.

10. Keďže doba uloženého výchovného opatrenia uplynula, súd uznesením č.k. 27P/73/2025-12 zo dňa 5.5.2025 neodkladným opatrením zveril maloleté deti opäť dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., G., H. XX, B. s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej, najdlhšie 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.5.2025 a vykonateľnosť dňa 5.5.2025.

11. Deti sú umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine. Zdravotný stav maloletých detí je dobrý. Rodičia kontaktovali deti v zariadení do januára 2024. Otec v marci 2024 nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Matka deti v zariadení od januára 2024 do septembra 2024 nenavštívila bez udania vážneho dôvodu. Osobnú návštevu detí absolvovala až v septembri 2024. Matka dňa XX.XX.XXXX porodila mal. D. B.. Ďalšiu osobnú návštevu detí v centre absolvovala až dňa 13.2.2025. Návšteva prebehla v rozpačitej atmosfére, deti si vzali od matky sladkosti, ale po krátkom čase žiadali návštevu ukončiť a vrátiť sa k profesionálnemu náhradnému rodičovi. Na prípadovej konferencii dňa 14.4.2025 matka prezentovala záujem o okamžitý návrat detí do svojej starostlivosti, preto jej bolo navrhnuté absolvovať 2 osobné návštevy detí v centre. Na dohodnuté návštevy v centre však matka neprišla. Dňa 5.9.2025 sa v priestoroch centra uskutočnila ďalšia prípadová konferencia, počas ktorej sa matka opäť vyjadrila, že má eminentný záujem o návrat svojich detí do prirodzeného prostredia. Zároveň priznala, že by pre ich návrat mohla urobiť viac. Prípadovej konferencie sa zúčastnili aj maloleté deti. Bolo zreteľné, že vzťah maloletých detí k matke výrazne ochladol.

12. Matka so synom D. žije v murovanom príbytku, ktorého súčasťou je jedna izba. Domácnosť je udržiavaná na hygienicky primeranej úrovni. S matkou žije v spoločnej domácnosti jej sestra s partnerom a dvomi deťmi. Matka zabezpečuje svojmu synovi D. riadnu starostlivosť, pravidelne navštevuje lekára a obec neeviduje priestupky voči občianskemu spolunažívaniu. Príjmom matky je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu vo výške vo výške XXX Eur mesačne.

13. Otec sa od 29.2.2024 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Je pracovne zaradený od 27.3.2025, na mal. D. sú vykonávané zrážky na výživné vo výške XX,XX Eur mesačne. Otec na pojednávaní nesúhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti, chcel, aby sa o deti starala ich matka.

14. Zástupkyňa CDR na pojednávaní uviedla, že od januára 2024 doposiaľ matka v zariadení detí navštívila celkom 4-krát. Spočiatku deti reagovali na matku oveľa lepšie ako v súčasnosti, nepoznajú ju, sú opatrnejšie, neberú ju ako blízku osobu. Celý tento stav je možné zmeniť iba častejšími návštevami zo strany matky.

15. Opatrovník na pojednávaní uviedol, že nie je vhodné, aby sa deti vrátili teraz do starostlivosti matky, pretože matka nie je schopná postarať sa o tri maloleté deti, v súčasnosti sa stará o jedno dieťa. Matka nevie hospodáriť s peniazmi.

16. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

17. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

19. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

25. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

26. Súd mal preukázané v konaní, že interval návštev matky maloletých detí v zariadení je dlhý, čím došlo u maloletých detí k výraznému ochladeniu citových väzieb na matku. V súčasnosti nie je v záujme maloletých detí ich návrat do prirodzeného prostredia. Preto súd vyhovel návrhu a nariadil maloletým deťom ústavnú starostlivosť, ktorú naďalej budú vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., G., H. XX, B..

27. Zároveň súd určil výživné zo strany rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výživné sú rodičia povinní poukazovať na účet Centra pre deti a rodiny F., G., B., vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).